

RABOS

RADIOAMATØRERNES BORGERSERVICE

Aktuelle risikobilleder for strømudfald i Danmark

Risiko for et pludseligt udfald af strømforsyningen til et større område af Danmark er tilstede. Dette kan ske ved en utilsigtet teknisk eller IT-teknologisk hændelse, og det kan ske som en tilsigtet hændelse med udgangspunkt i kriminalitet, terror eller handlinger fra en fremmed magt.

Der er mange eksempler på strømudfald som følge af utilsigtede hændelser.

Et af de senere eksempler er fra februar 2019. Et schweizisk entreprenørfirma var ved at bore i et hul inde i Salvodor-Allende broen, der forbinder det centrale Berlin med forstaden Köpenick. Et minut senere skete det, der ikke må ske. Boret ramte ved et uheld to 110 kV kabler, hvoraf et var et reservekabel. Det medførte, at 65000 beboere øjeblikkeligt var uden strøm – og det varede 36 timer, før problemerne var overvundet. Telefoner, mobilnettet, trafiklysene samt gadebelysningen faldt ud. To hospitaler i området måtte gå over til nødgeneratorer, men det ene havde fejl og måtte lukkes ned.

Den danske beredskabsstyrelse vurderer *) at "Omfanget af cybertruslen fra formålsbestemte handlinger på verdensplan og dermed også mod Danmark stiger kontinuerligt. Den tekniske udvikling betyder samtidig, at truslerne er i konstant forandring" "Strømforsyning, varmforsyning, elevatorer, vandforsyning, internet, mobilnet mv. kan derigennem blive påvirket af cyberhændelser".

Udfald af strømforsyningen til et større område af Danmark er tilstede. Dette kan ske ved en utilsigtet teknisk eller IT-teknologisk hændelse, og det kan ske som en tilsigtet hændelse med udgangspunkt i kriminalitet, terror eller fremmed magt.

Ved et strømudfald i større områder af Danmark vurderer center for cybersikkerhed **), at adgang til telefon, mobiltelefoni og internet afhængigt af de lokale forhold vil bortfalde straks eller efter få timer.

Konsekvensen af et strømudfald vil være omfattende og katastrofal. Inden for de første 2-3 døgn må det forventes, at hospitaler og hjælpetjenester vil kunne fungere i begrænset omfang på egne nødstrømsanlæg.

Inden for de første 2-3 døgn vil det derfor være meningsfuldt for radioamatørerne at oprette en nødtjeneste, som i et vist omfang vil kunne yde kommunikationshjælp til nødstedte borgere, som har akut brug for at kunne tilkalde hjælp. ***)

RABOS vil ikke kunne dække alle borgernes behov for kommunikationshjælp, men den hjælp, som gives, vil have afgørende betydning for de berørte borgere.

Efter omkring 3 døgn kan det forventes, at hospitaler og nødtjenester ikke længere fungerer. Tidshorizonten for RABOS planlagte kommunikationshjælp er derfor begrænset til de første 3 døgn efter indtræden af et strømudfald. Hvis strømudfaldet varer mere end 3 døgn, vil den fortsatte funktion af RABOS bero på lokale ad hoc vurderinger.

*) Nationalt risikobillede kap 11. Udgivet af Beredskabsstyrelsen i Danmark 2017

**) Fagbladet Ingeniøren. April 2017: " Thomas Due Jørgensen, beredskabskonsulent i Forsvarets Efterretningstjeneste, Center for Cybersikkerhed. Hvad sker der med telefonien ved strømsvigt?.

***) Tekniske forhold vedr. RABOS kommunikationstjeneste beskrives i særskilt artikel